

Jednota života v práci

Aby mohla být práce obětována Bohu, musí být vykonávána dobře, se správným úmyslem a správným úsudkem, tak, aby se to projevovalo i ve vnějším chování.

04.06.2019

Každá poctivá práce může být modlitbou; a každá práce, která je modlitbou, je také apoštolátem. V naplno prožívaném a zároveň obyčejném životě tak duše sílí .¹

Práce, modlitba, apoštolát: to jsou tři pojmy, které v životě dítěte Božího netvoří odlišné oblasti, ale souzvuk tónů vytvářející jedinečnou harmonickou partituru.

Když člověk začne pracovat, může zpočátku slyšet jen monotónní, nezajímavé a osamocené tóny práce. Přijde-li však na to, jak práci proměnit v modlitbu stoupající k nebi a v apoštolát zúrodňující zemi, počnou se tyto jednotlivé tóny skládat dohromady a jejich zvuk začne být rytmický a harmonický. Pokud se přestane snažit tvořit a skládat, sklouzne snadno zpět k jednotlivým tónům a nemelodickým zvukům. Jakmile však dovolí Duchu svatému, aby se chopil vlády nad jeho pracovním životem a celý orchestr řídil, rozezvučí se v jeho každodenní práci opět hudba a zazní nádherná skladba modlitby, apoštolátu a lásky k Bohu a lidem. Všechny lidské mohutnosti (vůle,

rozum a city) budou v této skladbě mistrně hrát svůj part a výsledkem se stane prostá a silná jednota života, která se bude líbit Bohu a přitahovat k Němu druhé lidi.

Existují tři aspekty práce, jimž je třeba věnovat pečlivou pozornost, má-li být této harmonické jednoty života dosaženo. Těmito aspekty jsou: správnost úmyslu a úsudku a jim odpovídající jednání.

Správnost úmyslu

Jednota života v práci závisí především na správných úmyslech, tj. na jasném a pevném rozhodnutí pracovat z lásky k Bohu, a ne z touhy po vyniknutí či z jiného sobeckého důvodu; na rozhodnutí pracovat s očima upřenými na Boha a s přáním hledat jeho slávu, a ne s očima upřenými na lidi a s přáním hledat vlastní slávu, osobní uspokojení a obdiv od druhých.

Nikdo nemůže sloužit dvěma pánům. ² Nelze dělat kompromisy a mít v srdci *jednu svíci zapálenou pro svatého Michaela a druhou pro ďábla.* ³ Náš úmysl má být jasný. Ale i přes naši touhu žít pro slávu Boží se nám může stát, že se naše dobré úmysly zakalí a že nás k některým činům povedou méně ušlechtilé pohnutky. ⁴ Sv. Josemaría nám proto doporučuje, abychom neustále očišťovali svou vůli a napravovali svůj úmysl. *Napravit se. — Každý den trochu. — To má být tvá neustálá snaha, chceš-li se opravdu stát svatým.* ⁵

Kdo se snaží pracovat se správným úmyslem, ten pracuje dobře. Kvalita jeho práce se nemění podle toho, jestli ho někdo vidí, nebo ne. Ví, že se na něj dívá Bůh, a proto se snaží své povinnosti plnit co nejlépe, tak, aby se to Bohu líbilo. Je pořádný, pracovitý a skromný i tehdy, když ho nikdo nevidí nebo se mu do práce

nechce. Dítě Boží se v jednotvárných dnech naplněných obyčejnou prací, kdy mu hrozí monotónnost, snaží ve své práci z lásky pokládat *poslední kameny*, a tím ji proměňuje v modlitbu.

Kvalita našich úmyslů může podrobena zkoušce jak ve chvílích úspěchu, tak nezdaru, protože tehdy jsme pokoušeni buď k pýše, nebo k beznaději. Sv. Josemaría nám radí, abychom byli na tyto situace připraveni, protože mohou vést k sebestřednosti a pokřivení našich úmyslů. ***Musíš zůstat bdělým, aby ti pracovní úspěchy nebo nezdary, které jistě přijdou, nedaly ani na chvílku zapomenout na skutečný cíl tvé práce — Boží slávu.*** ⁶

Abychom se ve svých upřímných úmyslech (skutečných pilířích jednoty života) utvrdili, musíme ve své práci hledat Boha. Na začátku a během ní ji můžeme Bohu obětovat a

na konci za ni poděkovat a snažit se, aby naše úkony zbožnosti – především mše svatá – přešly do nepřetržitého celodenního rozhovoru s Pánem. Zapomínání na Boha při práci není jen známkou roztržitosti, ale i pokulhávající jednoty života. Kdo doopravdy miluje, ten na milovanou osobu nezapomíná.

Správný úsudek

Správnost úmyslů je pro jednotu života nezbytná, nesmíme však zapomínat na to, že vůle má být vedena rozumem osvětlovaným vírou. Někteří lidé se neumějí chovat jako křesťané ne proto, že by nechtěli, ale proto, že jim chybí správný úsudek. Nesnaží-li se člověk správně vychovávat své svědomí a do hloubky poznávat mravní dosah své práce, hrozí mu, že se bude řídit tím, co *dělají ostatní* . V dobré vůli se pak může dopustit závažných omylů

nebo nespravedlností a z neschopnosti moudře věci soudit zanedbat dobro, které bylo třeba udělat. Nedostatek správného úsudku brání v dosažení jednoty života.

Člověk se správným úsudkem jedná správně, aniž by upadl do extrému nebo se spokojil s prostředností. Nedostatek správného úsudku někdy vede k domněnce, že řešením nějakého nedostatku je jeho pravý opak: Aby člověk nebyl tvrdý, má být slabý, aby nebyl útočný, má být *dobrosrdečný*... Ve skutečnosti zde nebyla správně pochopena podstata ctnosti. Držet se *středního bodu* – *in medio virtus* –, kde se nalézá ctnost, neznamená *jednat polovičatě*, aniž bychom se snažili dosáhnout nejvyššího stupně, ale dosáhnout vrcholu mezi dvěma nedostatky.⁷ Je možné být energický a současně mírný, mít pochopení a vyžadovat plnění povinností, být pravdomluvný

a umět zachovat svěřené informace,
být veselý a přitom ne pošetilý.

**Budte opatrní jako hadi a bezelstní
jako holubice, říká Pán .⁸**

Pro udržení jednoty života
potřebujeme nejen úsudek lidský, ale
i křesťanský. Křesťanský úsudek se
totiž neřídí jen zdravým rozumem,
ale také rozumem osvětlovaným
živou vírou utvářenou láskou. Jedině
tehdy mohou být lidské ctnosti
ctnostmi křesťanskými. Boží dítě
nemá pěstovat dva různé druhy
ctností, jedny lidské a druhé
křesťanské, jedny lásku postrádající a
druhé láskou naplněné, protože to by
znamenal vést dvojí život. Nemůže
se spokojit s tím, že se v práci bude v
některých věcech řídit pouze lidskou
spravedlností – např. tak, že se omezí
čistě na striktní dodržování zákona –,
a v jiných spravedlností křesťanskou,
v *duchu* bratrské lásky. Vždy a ve
všem má jednat podle spravedlnosti
Kristovy. ***Zvláště se zaměřte na***

radý a připomínky, kterými připravoval hrstku mužů na to, aby se stali jeho apoštoly, jeho posly do všech končin země. Jaký jim dává vzor? Není to nové přikázání lásky? Vždyť právě láskou si první apoštolové prorazili cestu v tehdejší pohanském a zkaženém světě. Nedivte se, že pouhou spravedlností bývají lidé zraňováni. Důstojnost člověka, Božího dítěte, vyžaduje mnohem více. Ve všem jednání musí být láska, jež všechno zmírňuje, všechno činí božským: Bůh je láska (1 Jan 4, 16). Láska, která je jakýmsi velkorysým přeháněním spravedlnosti, vyžaduje nejprve plnění povinnosti: začne se spravedlností, pak větší spravedlností... Ale láska vyžaduje hodně velkou povinnost, hodně velkou ohleduplnost, hodně velkou úctu, hodně velkou vlídnost, jedním slovem následovat

apoštolskou radu: Jeden druhého břemena neste, a tak naplníte Kristův zákon (Gal 6, 2). To vyžaduje odvahu podřídít vlastní vůli Bohu, pracovat pro všechny, bojovat za věčné štěstí a blahobyt druhých lidí. Neznám lepší cestu, jak se stát spravedlivým, než se zcela odevzdat a sloužit. ⁹ To znamená mít křesťanský úsudek, který je nezbytným světlem pro jednotu života. Vyžaduje to formaci a především studium křesťanské nauky. Bylo by lehkovážné spoléhat na vlastní intuici a nevynaložit potřebné úsilí na získání řádných znalostí. Nicméně ani teoretické znalosti nestačí; křesťanská jednota života vyžaduje nauku vstřebanou v modlitbě.

Odvaha

Kromě vůle a vědomostí vyžaduje jednota života také skutky, neboť ***láska znamená činy, ne sladká***

slova .¹⁰ *At' vaše světlo svítí lidem, aby viděli vaše dobré skutky a velebili vašeho Otce v nebesích* ,¹¹ praví Pán. Po vzoru sv. Josemaríi bychom se měli upřímně ptát sami sebe: **Šíříš do svého okolí křesťanský život? Denně o tom přemýšlej!** ¹² —

Bude-li náš život sjednocený, druzí si toho přirozeně všimnou. Kdo zatajuje, že je křesťan – ať už ze strachu před škatulkováním, nebo z nesmělosti a ostýchavosti –, ten je vnitřně rozpolcený, nemůže být světlem a solí země a jeho skutky nepřinesou žádné nadpřirozené plody. Pán nám říká: *dabo te in lucem gentium, ut sis salus mea usque ad extremum terrae* ,¹³ dal jsem tě za světlo pronárodům, abys byl spása má do končin země.

Mějme odvahu žít veřejně a vytrvale podle naší svaté víry ,¹⁴ píše sv. Josemaría s odkazem na Pánovo varování: *Kdo by se však*

*styděl za mne a za má slova, za toho se také bude stydět Syn člověka, až přijde ve své slávě.*¹⁵ Ježíš nás však také povzbuzuje nádherným příslibem: *Ke každému, kdo se ke mně přizná před lidmi, i já se přiznám před svým Otcem v nebi.*¹⁶ Dvojznačnost tedy není na místě. Nemusíme se bát mluvit o Bohu, ať už slovy – protože sám Kristus nám přikázal: *Jděte do celého světa a hlásejte evangelium*¹⁷ –, nebo příkladem víry, která se *projevuje láskou.*¹⁸

Lidé kolem nás mají o naší živé a aktivní víře přirozeně vědět, a obzvlášť to platí v dnešní materialistické a požitkářské společnosti. Kdyby naše víra nebyla znát, znamenalo by to, že vedeme dvojí život. To se stává bohužel těm, kdo svou víru odsunují do „soukromého“ života. Nejde-li přímo o zbabělost, je takový postoj důsledkem názoru, že víra nemá zasahovat do pracovní sféry. To však

není projev laické, nýbrž *laicistní* mentality, jež se snaží vyřadit Boha ze života společnosti a mnohdy se i obejít bez mravního zákona. Jedná se o pravý opak ideálu postavit Krista na vrchol všech lidských činností. Křesťané byli k tomuto vznešenému cíli povoláni a je dobře, když se to v jejich okolí ví. I když apoštolát křesťana žijícího uprostřed světa má být apoštolátem **přátelství a důvěry**¹⁹ mezi jeho kolegy v práci, nevylučuje se tím možnost, že bude dobré a potřebné (jako požadavek vycházející z jednoty života) mluvit veřejně a rozumnými důvody podepřít mravně, lidsky a křesťansky správné chování. Překážek může být mnoho, ale *víra křesťanovi pomáhá a dává mu potřebnou sílu k tomu, aby hájil pravdu a pomáhal ji lidem objevovat* .

Ze zkušenosti víme, že nechat se touto laicistní mentalitou ovlivnit je velmi snadné, i když se chceme

vyhnout extrémům. Můžeme například uvěřit tomu, že na určitých místech není v žádném případě vhodné mluvit o Bohu, protože to může lidem připadat zarážející nebo *nemístné*, nebo proto, že by někdo mohl namítnout, že postoj křesťana k profesním otázkám je *nábožensky podmíněn*. Právě tehdy, kdy se má naše víra projevit, můžeme být v pokušení ji skrýt.

Bezkonfesijnost, neutralita. —
Staré mýty, které se pořád snaží omlazovat. Zamyslel ses nad tím, jak nesmyslné je odložit své katolictví při vstupu do univerzity, do odborného sdružení, do akademické rady nebo do parlamentu, jako když se v šatně odkládá klobouk? ²⁰ Sv. Josemaría nás nevyzývá k tomu, abychom svou víru stavěli na odiv, ani k tomu, abychom si dávali nálepku s nápisem *katolík*, protože to se neshoduje s laickou mentalitou. To, oč nás žádá,

je, abychom si dali tu práci a přemýšleli o tom, jaké profesní a společenské požadavky na nás v naší situaci klade jednota života. ***Musíte mít odvahu, a někdy nemalou, vzhledem k tomu, jaká je doba, svou víru zpřítomňovat – či lépe řečeno činit ji hmatatelnou. Ať jsou vaše dobré skutky a jejich důvody vidět, i kdyby vás za to lidé někdy kritizovali nebo na vás útočili.*** ²¹ —

Jednota života je Boží dar a zároveň trofej, kterou si musíme vybojovat. Vytváří se v práci, na základě konkrétních rozhodnutí jednat ve všem s ohledem na Boha a s apoštolským zápalem. Naší touhou má být dospět s Boží pomocí k všezahrnující lásce k Bohu – milovat ho *ex toto corde, ex tota anima, ex tota mente, ex tota virtute*, ²² — celým svým srdcem, celou svou duší, celou svou myslí a celou svou silou.

1 Sv. Josemaría, *Jít s Kristem*, č. 10.

2 Mt 6, 24.

3 Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 724.

4 Srov. tamtéž, č. 788.

5 Tamtéž, č. 290.

6 Sv. Josemaría, *Výheň*, č. 704.

7 Srov. sv. Josemaría, *Boží přátelé*, č. 83.

8 Mt 6, 24.

9 Sv. Josemaría, *Boží přátelé*, č. 172–173.

10 Srov. sv. Josemaría, *Cesta*, č. 933.

11 Mt 5, 16.

12 Sv. Josemaría, *Výheň*, č. 856.

13 Iz 49, 6.

14 Sv. Josemaría, *Brázda*, č. 46.

15 Lk 9, 26.

16 Mt 10, 32.

17 Mk 16, 15.

18 Gal 5, 6.

19 Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 192.

20 Sv. Josemaría, *Cesta*, č. 353.

21 Sv. Josemaría, Instrucción, 8–XII–1941, č. 13. In: E. Burkhart, J. López *Vida cotidiana y santidad en la enseñanza de San Josemaría*, III, Rialp, Madrid 2013, s. 647.

22 Mk12, 30.

J. López Díaz (2003, upraveno
červenec 2014)

pdf | dokument generován automaticky
z [https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/
jednota-zivota-v-praci/](https://dev.opusdei.org/cs-cz/article/jednota-zivota-v-praci/) (04.08.2025)